

tisztában van vele, hogy Z esetleg alkalmatlan időben fogja jogait érvényesíteni, de ő majd él a beváltási joggal. Így szerzett követelését a három ingatlan bőven fedezni fogja, és a réginek is jut majd még a teher után, amelyet az első számú ingatlan az egyetemleges jelzálogi tartozásból visel. Alaposan csalódik aztán, amikor az egyetemleges jelzálogos hitelező lemond az egyik jelzálogjogról, és a fentiek értelmében a jus offerendi gyakorlásakor az egész követelést kénytelen megfizetni, de fedezete túl már csak két ingatlant kap rá, úgy hogy az első számú ingatlanból a beváltott követelés fele, meg a saját eredeti követeleése együtt már ki sem kerül.

Ez természetesen hitelezővédelmi szempontnak látszik, illet pedig ma nem divatos, sőt talán nem is opportunus hangoztatni. De a látszat mögött a valóság az, hogy aki hitelezni akar, mindezt előre tudja, és visszariad a kölcsönnyújtástól. Szóval: a törvény lényegében az *adó*st üti el részben egy gazdasági előnytől. Ma ez nem túlságosan nyom a latba, mert a tőkést sokkal kisebb biztonsági hiányok is visszatartják, de végre a jelzálogjogi törvényalkotásnak, amelynek egyik célja a hitelbiztonság előmozdítása mellett épp a jelzálogalapítási lehetőség gazdasági előnyének minél teljesebb élvezését biztosítani, legalább is viszonylag nyugodt gazdasági és hiteléletet kell szem előtt tartania.

Dr. Bárány Tibor.

Illetékesség házassági bontóperben ; utolsó közös lakhely bizonyítása.

Sokáig vitás volt és egyes kir. törvényszékek is eltérő gyakorlatot követtek abban a kérdésben, hogy a házasfelek utolsó közös lakhelyének bizonyításához a Te. 56. §-ban körülírt közjegyzői tanusítvány elegendő, vagy ezenfelül helyhatósági bizonyítvány is szükséges-e. Az adott esetben a házaspár a pestvidéki kir. törvényszéknél kérvényt nyújtott be az életközösség visszaállítására felhívó bírói végzés (Pp. 648. §.) kibocsátása iránt. Az utolsó közös lakhely bizonyítására a kérvényhez csatolt közjegyzői tanusítványra hivatkozott. A bíróság a pestvidéki kir. törvényszéken követett állandó gyakorlatnak megfelelően a kérvényt a Pp. 140. §. II. bek. alapján folyamodónak hiánypótlás végett visszaadta azzal, hogy a közjegyzői tanusítvány a Te. 56. §. értelmében csupán „az elhagyásra és az elhagyás tartamára vonatkozó adatokat és bizonyítékokat” hivatott tartalmazni, míg a bíróság illetékességének alapjául szolgáló utolsó közös lakhely kimutatása egyedül helyhatósági bizonyítvánnyal történhetik. Folyamodó a kérvényt a megrendelt helyhatósági bizonyítványnak a hiánypótlásra előírt határidőn belül való be-

szerzése nélkül nyújtotta vissza: a kir. törvényszék a kérvényt a Pp. 140. §. utolsó bek. és a 141. §. alapján hivatalból visszautasította. Felfolyamodás folytán a budapesti kir. ítélőtábla 1938. október 29-én P. XI. 11282/1938/8. sz. alatt hozott Végzésével az elsőbíróság végzését helybenhagyta. Indokolás: ...A Pp. 648. §. 1. bek. értelmében a Ht. 77. §. a) pontja esetében a házassági életközösséget megbontó házasság felbontásának a házassági életközösség visszaállítására való kötelezését annál a bíróságnál kell kérni, amely a házassági perre illetékes. A Pp. 639. §-a értelmében a házassági perekben az illetékességet a házasság felbontásának utolsó lakhelye állapítja meg. A Pp. 648. §-a értelmében a bíróság a visszahívó végzést csak akkor bocsáthatja ki, ha az illetékesség megállapítására a betérjesztett adatok elégségesek s mivel a Te. 56. §-a a közjegyzői tanusítvány kiállítását nem a peresfelek utolsó lakhelyének igazolására, hanem csak az elhagyásra és tartamának igazolására rendelte, ez a közjegyzői tanusítvány, habár az ott felvett tanuvallomások adatot tartalmaznak a házasság felbontásának utolsó lakhelyére nézve is, nem alkalmas a bírói illetékességnek a megállapítására, hanem a házasság felbontásának utolsó közös lakhelyét a bírói gyakorlat értelmében az ottani közigazgatási hatóságnak kell igazolnia. Az elsőbíróság tehát a jogszabályoknak megfelelően járt el akkor, amikor a felek utolsó lakhelyének megállapíthatása céljából nem elégedett meg a Te. 56. §. értelmében kiállított közjegyzői okirattal, hanem a Pp. 140. §. 2. és utolsó bek. értelmében a peres felek utolsó lakhelyét igazoló hatósági bizonyítvány becsatolását is kívánta s mivel ez a kitűzött határidő alatt nem történt meg, a kérelmet a Pp. 140. §. utolsó bek. és a 141. §-a értelmében visszautasította. Ezért a kir. ítélőtábla az elsőbírói végzést helybenhagyta.“ A bontókeresetben tehát a házasság felbontásának utolsó közös lakhelye helyhatósági (városi, községi) bizonyítvánnyal igazolandó. Miután a bontókeresetek egy része eddig hiányosan adatott be, a fenti táblai végzést azzal közöljük, hogy a kereseteknek az idézett döntésnek megfelelő felszerelése a bíróságoknak sok felesleges munkát, a jogkereső közönségnek pedig gyakran 4-5 heti idővesztéséget fog megtakarítani.

Dr. Z. I.

IRODALOM.

A kereskedelmi ügynök joga. (Dr. Brachfeld Dezső könyvéhez.) A közönséges nyelvhasználat az ügynök, az utazó, a kereskedelmi képviselő szót igen tág értelemben használja. Mindenkit ért alatta, aki kereskedelmi ügyletek közvetítésével, vagy megkötésével más cég, gyáros vagy kereskedő. áruai tekintetében foglalkozik. Ideszámítja a külföldi gyáraknak az egész országra